

monumentnummer 512105

Omschrijving van onderdeel 2 (bij Oostendorperstraatweg 69 te Oosterwolde)

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG EN BEGRAAFPLAATS

De aanleg van de historische buitenplaats Morren is tamelijk eenvoudig en bestond oorspronkelijk uit een stelsel van lanen met bomenrijen, vermoedelijk aangelegd in de 18de eeuw. Dit door (park)weiden omgeven lanenstelsel is nog altijd sterk herkenbaar. Het park werd omstreeks 1795 verfraaid met een Engelse aanleg bestaande uit wandelbosjes met slingerpaadjes en vijvers. Op de kaart van De Man (ca. 1800) is een groot deel van het lanenpatroon en de aanleg herkenbaar. De waterpartijen werden omstreeks 1903 gedicht. Slechts een vijver resteerde. De hoofdlaan vanaf de Oostendorperstraatweg (vroeger Zandweg) maakt een lichte knik waar in het verleden een noordelijke uitweg aftakte, en wordt gesneden door een andere laan, waarvan het noordelijke gedeelte naar het hoofdhuis en de grote boerderij leidt.

Het zuidelijke gedeelte van de dwarslaan leidde in het verleden met twee haakse bochten en een slingerlaan naar de Oostendorperstraatweg. Het hoofdhuis wordt bereikt over een brug met een smeedijzeren toegangshek tussen twee smeedijzeren opengewerkte vierkante pijlers met smeedijzeren vleugelstukken, gedateerd 1771. Het huis is omgracht. De gracht en directe omgeving zijn in 1911 ingericht als een Engelse tuin naar een ontwerp van de tuinarchitect Poortman. Het oostelijke deel van de gracht is verbreed tot vijver. Voor het huis ligt een rond gazon met in het midden een natuurstenen 'bol'-zonnwijzer (vermoedelijk vroeg 20ste-eeuws). Aan de oostkant van het huis leiden twee slingerpaden naar het oosten. Deze paden doorsnijden groepjes beplanting en buigen naar een vijver met gebogen walkanten. Voor de oostgevel van het huis is de ruimte onbeplant waardoor een sterke zichtlijn richting Oldebroek is ontworpen. Aan de noordkant van het huis lag de moestuin. In de moestuin liggen twee lage en een hoge in baksteen opgetrokken koude bakken met legamen. Centraal binnen de aanleg ligt een door een hekwerk omgeven, kleine begraafplaats op een bosperceel, het zogenoemde Kelderbos, waar zich de grafkelder en twee graven bevinden. De aanleg loopt van de Winterdijk in het westen tot de Oostendorperstraatweg in het oosten. Aan de noordzijde en zuidzijde grenst de buitenplaats aan landbouwgronden en de Streektersloot, zoals is aangegeven op de bijbehorende kaart.

Waardering

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG EN BEGRAAFPLAATS behorende tot de historische buitenplaats Morren zijn van algemeen belang:

- vanwege de historische infrastructuur bestaande uit lanen en open weiden;
- vanwege de vroeg 20ste-eeuwse aanleg van Poortman rondom huis Morren;
- vanwege de stoffering van de aanleg met een 18de-eeuws toegangshek, de begraafplaats en zonnwijzer;
- vanwege de visueel-ruimtelijke en functionele samenhang tussen en met de andere onderdelen van de buitenplaats.